

вшанування ювілярів у двомовному вимірі. Це, безсумнівно, сприятиме безперервності та зміцненню наукових зв'язків між науковцями двох сусідніх країн». Адже професори Микола Зимомря та Ян Гжесяк систематично беруть участь у роботі організаційних комітетів конференцій та симпозіумів у Польщі та Україні, підтримують та доповнюють один одного в дусі діалогу та дієвого співробітництва. Завдяки цій співпраці створено чимало двомовних видань у галузі педагогіки, культури, літератури, освіти та науки. Проявом плідної співпраці між науковими осередками є діяльність професора Неллі Ничкало та професора Францішка Шлосека. Крізь призму розуміння такого контексту постає і наше видання «Наукового вісника», що має саме двомовний характер — українсько-польський. Обидва модулі містять статті авторів з України та з Польщі.

Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського в Одесі цим виданням ще раз підкреслює важливість зміцнення традиції та продовження наукової співпраці в міжнародному масштабі. Бажаємо читачам рефлексивного читання та запрошуємо до поширення ідей наукової співпраці на міжнародному рівні.

Головний редактор
д. філол. н., проф. Тетяна Корольова

ТРАДИЦІЯ І НОВАТОРСТВО КРІЗЬ ПРИЗМУ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ МИКОЛИ ЗИМОМРІ

Тетяна Корольова

доктор філологічних наук, професор, завідувачка кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна
e-mail: kortami863@gmail.com
ORCID ID <https://orcid.org/0000-3441-196X>

Марія Якубовська

кандидатка філологічних наук, доцент кафедри інформаційної, бібліотечної та книжкової справи Української академії друкарства
Львів, Україна
e-mail: mmamariat92@gmail.com
ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-7774-955X>

Творчість М. Зимомрі ґрунтується на глибинних філософсько-естетичних переконаннях науковця, педагога, письменника. Цілісність його характеру, глибина наукових відкриттів та постійних творчих пошуків слугують прикладом для інших науковців. Учений своєю працею щедро передає студентській молоді світоглядні, мисленнєві, духовні настанови. Хто мав можливість співпрацювати з ним у системі духовно-естетичного світогляду видатного вченого, той пізнав його постійні пошуки, націлені на формування культурологічного духовно-екзистенційного арсеналу порозуміння між людьми, народами, цивілізаціями. Між трудовими буднями вписані й офіційні означення: літературознавець, критик, перекладач, педагог, доктор філологічних наук, професор, академік АН вищої школи України (2008), заслужений діяч науки і техніки України (2017). Додамо й творчі спілки:

Член Національної спілки журналістів України (1980), Національної спілки письменників України (2008), українського об'єднання «Письменники Бойківщини». Про визнання заслуг вченого свідчать відзнаки: Почесний доктор Ужгородського національного університету, Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка (м. Кропивницький), Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Балтійської вищої гуманістичної школи (м. Кошалін, Польща). Нині — завідувач кафедри германських мов і перекладознавства, а в 2003–2011 рр. очолював кафедру теорії та практики перекладу в Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. Івана Франка. Перу дослідника належить понад тисяча опублікованих праць з проблематики порівняльного літературознавства, культурознавства, перекладознавства. Як вчений-педагог, М. Зимомря виховав цілу науково-педагогічну школу, яка продовжує його творчі засади, принципи сучасної гуманітарної науки як засобу системного осмислення трансцендентних вартостей світу крізь призму толерантності, порозуміння, гармонії та краси. На зламі ХХ — першої третини ХХІ століття стався переломний етап у розвитку української культури. У цей час відбулися кардинальні зміни у принципах художнього осмислення буття, руйнуються старі тоталітарні канони і формуються засадничо нові уявлення про естетичні пріоритети, роль і завдання мистецтва. Серед носіїв сучасної української науки акад. М. Зимомря посідає своє місце. Його праці суголосні із дослідженнями І. Денисюка, М. Жулинського, Л. Сеника, В. Марка, М. Ткачука, В. Кременя, І. Зязюна, І. Беха, Н. Ничкало, Г. Васяновича... Так, науково-педагогічний доробок акад. М. Зимомря є помітним з огляду на праці, у яких розглядається система інноваційної парадигми сучасної особистісно зорієнтованої освіти. Його наукові ідеї співвідносяться з проблемами педагогічного характеру, що мають місце у працях таких науковців, як В. Андрущенко, І. Бех, О. Баніт, Н. Барбелко, І. Вегеш, Р. Гром'як, Т. Дороніна, В. Кремень, С. Гончаренко, І. Зязюн, Д. Зябловська, Н. Ничкало, В. Огнев'юк, Т. Герлянд, Л. Герганов, М. Євтух, Л. Єршова, А. Каленський, П. Лузан, Н. Павлик, Л. Пригодій, О. Проніков, В. Орлов, Л. Оршанський, М. Палінчак, І. Пасічник, Л. Пуховська, В. Радкевич, Л. Романишина, М. Савчин, С. Сисоєва, Н. Скотна, М. Теловата, А. Терентьева, О. Щербак, В. Ягупов. Йдеться передусім про певний алгоритм формування духовно-екзис-

тенційних основ особистості у системному відтворенні «від культури мислення до культури духовного переживання» (І. Бех). У статті «Духовна особистість у контексті освітніх викликів» учений наголошує: «Багатівкове відчуження людини від справжніх духовних цінностей призвело до кризових явищ, пов'язаних із занепадом духовно-моральних ідеалів, посиленням зла і насильства. Девальвація духовних цінностей суттєво вплинула на посилення тенденції зростання жорстокого індивідуалізму, прагматизму, зверхнього ставлення до інших людей та приниження їхньої гідності, зневаги до рідної культури та історико-культурних традицій». З цим контекстом органічно пов'язане питання взаємодії культур. Адже сутність інтерпретації тексту постає у системі інноваційного осмислення психологічної взаємодії текстового архетипу твору, самого твору як історичного, культурологічного, філософського-психологічного, комунікативного, міфологічного, синергетичного явища, є новим напрямком у теорії літератури. Микола Зимомря належав до тих, хто спричинився до творення жанрової характеристики образків як важливого явища культурологічної динаміки ХХ ст. Ще від 1990-х рр. він активно долучився до формування інноваційних теоретико-методологічних підходів до літератури, намагався провести чіткий вододіл між справжнім і бутафорним. Він чітко визначав нові підходи та ідеї, які творили інноваційне сучасне літературознавство України, інтегроване у систему світових культурологічних процесів.

Праці Романа Гром'яка, а також Любомира Сеника, Миколи Ткачука та Миколи Зимомря зміцнили позиції рецептивної естетики. Вони стали об'єктивно вагомими, коли на арену української духовно-естетичної історії вийшла модерна система літературознавчої діяльності, орієнтована на кращі зразки досягнень світової філософсько-психологічної та літературознавчої науки, котрі перебувають у парадигмі постійного самонаближення та самооновлення. Як письменник Микола Зимомря поєднав у собі обдарування теоретика й практика-словесника. Його перекладацька система характерна націленістю від міметичного принципу мистецтва, де утверджується модерний духовний світ тексту на рівні інтерпретації текстових структур, створення щоразу унікальної естетичної реальності, здатної трансформувати за об'єктивними законами краси соціальний світ.

Своєю багатогранною науково-літературною діяльністю Микола Зимомря переконливо доводить: літературний текст у переломні моменти історичного дійства перестає бути просто текстом. Він стає випробуванням, надією, порятунком, метафорою сенсу і закодованих смислів. Звернення до літературного тексту як до засобу активної перебудови світу — це новітня філософія Франкової доби, вдало окресленої у науково-художньому доробку М. Зимомрі. Він аргументовано вважає, що високоякісний художній текст є системою не лише осягнення світу, а і його модернізації за правилами вищого регістру. Видатний вчений працює над розв'язанням питань, яким чином протистояти нехудожнім текстам, що приносять не менше зло, аніж інші засоби дезорганізації людської свідомості. Література ХХ–ХХІ ст. сконцентрована на висвітленні парадигми буття набагато більше, ніж у попередні епохи, причиною цього літературного явища виступає динамізація реальності. Основу науково-художнього світу акад. М. Зимомрі становить глибинне усвідомлення незворотної сили естетичних процесів у царині тексту загалом і художнього слова — зокрема. Вони впливають на розбудову духовотворчих процесів сучасного світу. Текст та його системна націленість стосовно твору в інтерпретації Миколи Зимомрі як вченого, педагога, письменника, — все це набуває розгалуження, а смисл художніх висловлювань заглиблюється у парадигму міфології і знакового структуралізму. Такий функціонально-естетичний підхід дає можливість літературознавчій науці уникати вульгарного соціологізму та поверхового гносеологізму. Система тексту розглядається як відкрита субстанція, що володіє здатністю до постійного самооновлення та животворності. Таким чином, текст розглядається як незалежна структура, здатна творити особливий духовно-екзистенційний світ сучасного культурологічного поступу. Серед багатьох напрямків наукової діяльності акад. М. Зимомрі система рецептивної естетики працювала на випередження часу і була своєрідним фокусом, який поєднував системою духовних координат усі напрямки наукової діяльності вченого. Зміщення системи теоретичних досліджень у парадигму рецепції твору у психологічному, антропологічному, соціологічному ракурсах співвіднесене із вимогами епохи, оскільки навантаження на літературу як явище філософсько-культурологічного

рівня із системи незалежного естетичного ракурсу зорієнтовується на проблеми комунікації літератури і світу.

За концептуальними засадами М. Зимомрі як дослідника, текст розглядаємо як живу субстанцію, живу матерію, яка впливає на світ, а водночас продовжує своє життя, утверджуючи свою систему ціннісних орієнтирів. При всій своїй узагальненості і багатоплощинності текст є абсолютно суб'єктивним явищем, оскільки здатен вести інтимну бесіду тет-а-тет водночас із мільйонною аудиторією. Відкритість текстового матеріалу, його абсолютно не замкнута іманентна структура покладена в основу естетичної теорії творчості.

Як наукові дослідження, так і художні твори Миколи Зимомрі — це наповнений яскравими барвами філософсько-художній документ людського виміру. Він посилює універсильний модерністський міф про всевладність художника-творця; так як сила людського діяння є безмежною у системі духовних координат часу. Це красномовно демонструє оповідання «Почуття долони», що вперше подається до друку в російськомовній інтерпретації Тетяни Корольової та Валентина Могилевського.

ЧУВСТВО ЛАДОНИ

Однажды, а было это в субботу, я почувствовал усталость — ноги едва несли меня по площадке, которая служила детям местом отдыха. Я невольно остановился около лавочки, что основательно вросла в землю. Когда раскрыл глаза, то невольно обратил внимание на тетрадку, которая выглядывала из травы, хотя не каждый мог бы обратить на нее внимание — так школьный блокнотик сливался с травой. Ясное дело, я поднял эту тетрадку и прочитал несколько страничек, заполненных неразборчивым подчеркиком. Повезло, что неизвестный владелец блокнота писал карандашом. Может быть, поэтому, за исключением нескольких слов, можно было прочитать все предложения, хотя тетрадь уже не один день находилась под лавочкой... Понятное дело: я переписал несколько текстов, а тетрадку оставил на прежнем месте. Правда, как мне казалось, я надежно завернул ее, надеясь, что владелец разыщет когда-нибудь свой клад... И в самом деле, когда прошло несколько недель, я снова был возле той же лавочки. Но тетради уже не было... Вот, например, одна из переписанных мною историй...

* * *

Скажу читателю сразу про то, что я узнал из «достоверных источников»: происходило это в эпоху двадцатых годов двадцатого столетия, когда Закарпатье было в составе Чехословакии.

* * *

...Раввин Мойша жил в центре местечка. Некоторые жители называли его шетлом¹, так как в базарный день все могли наблюдать толпу одинаковых людей с одинаковыми пейсами, одетых в одинаково черные одежды. Но раввина все знали, все любили за справедливость, которую носил он в сердце во все времена года...

Однажды пришел к раввину его сосед Мортхо. Тихонько вошел в бужню², где возле окна раввин распевал шепотом молитву по упокоенным душам: «Elmolerachamin! Elmolerachamin! El to-ole ra-acha-ami-in!...»³. Впрочем, раввин сразу прервал молитву и взглянул на знакомого гостя.

— Ребе, мой ребе, — так покорно начинает Мортхо.

— Я весь в печали, — продолжает тихо Мортхо.

— Что у тебя за печаль, сын мой? — очень спокойно спрашивает Мойша.

— Про печаль говорить не буду, мой ребе, а лучше выскажу просьбу.

— Говори, мой сын колена Давидова.

— Должен ехать в Пенсильванию. Вернись, если Бог даст, через три года.

— Но-но, — начал было раввин, но тут же умолк.

— Ребе, мой ребе, хотел бы оставить Вам деньги на сохранение.

— А сколько тех денег? — прищурил раввин запавшие глаза.

— Ровно три тысячи крон.

— Но-но, не могу принять такие деньги, потому что я могу умереть и пропадут твои деньги, сын мой!

— Нет, не помрете, я точно знаю, — умоляюще возразил Мортхо.

— И тебе некому их оставить? У тебя ж есть три сына!

— Так случилось, что я хотел бы оставить у Вас на сохранении, так как вы мой тетрарх⁴. Говорю Вам, мой ребе, что того не случится, Вы

¹ Обитатель еврейского поселения.

² Помещение для чтения молитв.

³ Всемилостивый Боже (евр.).

⁴ Правитель.

не умрете! — убежденно воскликнул Мортхо, не дослушав своего правителя. И вышел взволнованный и так осторожно, но плотно закрыв двери дома раввина.

И вдруг услышал голос раввина.

— Вернись, сын мой.

Мортхо быстро открыл двери.

— Мой ребе?

— Чтобы я принял твои деньги, ты должен иметь свидетеля, который бы засвидетельствовал, что ты мне деньги дал в мои руки.

— Хорошо, у меня есть свидетель. Мендель — хороший человек, и он засвидетельствует.

— Ну-ну, ладно, приведи свидетеля.

Прошло, может, часа три, а может, и меньше, и входят к раввину Мортхо с Менделем.

— Вот мои деньги, ребе, мой ребе, ровно три тысячи крон.

— Ты, Мендель, видишь, что Мортхо дает мне три тысячи крон? — спросил раввин, лукаво прищурился запавшие глаза.

— Да, мой ребе, вижу собственными глазами, уверенно подтвердил Мендель.

— Пересчитай, будь добр, потому что деньги — живые. Они чувствуют ласковое тепло человеческой ладони.

Пересчитал Мендель как свидетель деньги и выходило, что и вправду на столе — три тысячи крон.

— Йой-йой, — вдруг поднял руку раввин и погладил свою седую голову с правой стороны...

— Что случилось? — успел спросить Мортхо.

— Не могу принять, потому что еще мне нужен свидетель, который бы подтвердил, что я деньги взял у тебя, сын мой... Ну, ничего, глянь-ка, сын мой, не Йося ли идет там за окном?

— Да, мой ребе, это точно Йося.

— Так позови его.

Не прошло и минуты, как Йося вошел в комнату, залитую таким солнечным светом, какой бывает только перед полуднем на Пасху.

— Йося, будь добр, пересчитай эти деньги и назови сумму, — произнес раввин усталым голосом и глубоко вздохнул.

Йося живо управился с подсчетом и почти торжественно объявил:

— Ровно три тысячи крон!

— Йося, видишь ли ты, что я беру у Мортха пересчитанные тобой три тысячи крон?

— Да, вижу!

— Ну, что ж, ладно...

* * *

Прошло три года. Возвратился Мортхо из Пенсильвании. Не скажешь, что счастливым, потому что осунулся — не узнать прежнего Мортха. И не скажешь, что богатым, раз сразу же появился к раввину.

— Ребе, мой ребе, я вернулся и Вы, слава Богу, не померли... Не будете ли Вы добры вернуть мне мои деньги?

— Какие деньги?

— Три тысячи крон, что я вам оставил три года назад, в аккурат за три месяца до хануки, — пытался Мортхо напомнить раввину.

— В первый раз слышу про какие-то деньги.

Совсем сумрачно стало у Мортхо на душе... В глазах его замелькали искорки беспомощного протеста:

— Да помните?..

— Ничего не помню, — снова категорично промолвил раввин.

Вышел Мортхо из дома — пелена отчаяния застилала глаза.

Уже был почти на улице, как вдруг раввин открыл двери и спросил:

— Сын мой, может быть у тебя есть свидетель, который видел, что ты давал мне деньги и готов это засвидетельствовать?

— О-о-о, да-а-а! — радостно закричал Мортхо. И буквально бросился бежать мимо высоких лип, что росли по обе стороны улицы. Уже полчаса спустя Мортхо был со свидетелем в доме раввина.

— Мендель, — почти официально обратился раввин. — Мортхо утверждает, якобы три года назад он оставил мне три тысячи крон. А я говорю, что впервые об этом слышу, — громко и отчетливо произнес раввин, как бы подсказывая Менделю желаемый ответ.

— Мне трудно вспомнить, — издали начал Мендель. — Скорее не помню, чем помню...

Глаза Мортхо застлала пелена: что делать?

— Но есть еще один свидетель — Йося! — воскликнул Мортхо.

— Зови его, сын мой...

В тот же день Мортхо разыскал Йосю и они вместе пришли к раввину.

— Йося, давненько я тебя не видел! Как хорошо, что ты тут и я могу тебя спросить кой о чем таком, что могло быть, а могло и не быть. Так, вот, Йося, — начал раввин, выпрямив сгорбленное тело. — Мортхо утверждает, как будто три года назад он оставил мне три тысячи крон. А я говорю, что впервые про это слышу...

— Могу ли я про это вспомнить? Как я могу это сделать, коли не помню...

Побледнел Мортхо. Ведь такой жуткий разворот событий был для него полной неожиданностью...

— Ступайте с Богом, — обратился раввин к свидетелям. — А ты останься, сын мой, — говорит он Мортхо.

...Воцарилось гнетущее безмолвие. Раввин вглядывался в небеса, а Мортхо — в пол.

— Подожди, сын мой, — и раввин открыл дверь в соседнюю комнату.

Для Мортхо несколько минут показались вечностью. А раввин довольно быстро управился с тем, что намеревался сделать, и возвратился с перевязанным свертком. Мортхо сразу узнал — это он перевязывал крепким шнурком...

— Сын мой, вот тебе деньги, которые оставил мне три года назад. Пересчитай, будь добр...

Мортхо охотно исполнил просьбу раввина. Разумеется, было столько же, как и три года назад... Радости его не было границ...

— Ничего не понимаю, — пробормотал Мортхо. — Почему мне сразу не выпало счастья получить мои деньги?

— Сын мой, я хотел показать тебе, с какими людьми я живу... Что означает жид на еврейском? Нет, не знаешь? — И сам перевел: — лев! Запомни, что ты — лев! Но-но-о-о... — продолжил совсем умоляющим голосом раввин. И так неторопливо отошел, как сытая утка... Правда, как обычно, раввин успел мягко пожать правую руку единоверца.

Слід відзначити, що світовідчуження і художня практика Миколи Зимомрі як прозаїка містять у собі зерна філософсько-естетичних рецепцій дійсності, типових для всього ХХ століття. Його художньому світовідчуттю відповідає модельована ним — на основі правдивого відображення дійсності — реальна книжка життя. На її сторінках присутня висока сконцентрованість думки та духовно-екзистенційна заглибленість. Чому це важливо? Для руху людських цивілізацій

потрібна активізація духовних синергетичних кіл. Такими міфологемними знаками є тексти художньої літератури, які не можна вважати просто текстами — вони стають пророчими знаками, що окреслюють систему людського поступу. Примітна теза М. Зимомрі стосовно того, що для кожної епохи характерний свій жанр. Якщо опиратися на філософську концепцію циклічного розвитку людства, то стає очевидним, що кожному історичному етапові розвитку людства відповідає певний стиль мислення, що знаходить свою найбільшу реалізацію у певному жанровому різновиді. Літературний текст виступає своєрідним архетипом доби, яку відображає, незалежно від тематики зображуваного явища; оскільки виступає системою комунікаційної взаємодії між читачем (реципієнтом), автором, текстом твору і хронотопом як філософсько-екзистенційною категорією. Остання дає можливість глибше накреслити колізії взаємозв'язку тексту твору як філософської категорії і тексту твору як знаково-кодової системи моделі людського буття. У соціальній психології під хронотопом розуміють деяку типологічну комунікативну ситуацію, яка є характерною для даної доби. Літературний текст, за переконанням М. Зимомрі, виступає важливим чинником у формуванні інноваційного переходу людства до епохи квантового мислення. Це й передбачає дієвість слова, наповненого авторською синергетикою. Вчений справедливо вважає: людство повинно прийти до усвідомлення, що слово є живою субстанцією, здатною впливати на побудову світової гармонії, здатною чинити опір і нести світові метафоричні моделі його сенсоутворюючих моделей. Художній текст стає інструментом, здатністю ідентифікувати себе водночас як особистість із модерною системою цінностей, а водночас і член об'єднання суспільства. Перехід від системи тоталітарного мислення до системи нетоталітарного (креативного, духовно-екзистенційного, творчого) — найголовніша ознака сучасної особистісно зорієнтованої освіти. Повернення до духовного наповнення сучасної людиноцентричної освіти можливе через призму максимального використання художнього тексту у системі сучасної освітньої платформи. Тоталітаризм продукує обмеженість мисленнєвої діяльності; натомість нетоталітаризм характерний академічною відкритістю, живим простором дискурсу, а звідси впливає демократизм і необхідність відкритих публічних дискусій. Узагальнений аналіз творчого, у т. ч. художньо-наукового, доробку

акад. М. Зимомрі дає можливість стверджувати: у XXI столітті у світовій культурологічній думці відбувається інтелектуальний прорив зокрема з урахуванням прагнення збагнути сутність законів людського буття у дослідженні людських цивілізаційних процесів. Проблема співвіднесення людини і системи, людської індивідуальності та соціуму стає проблемою планетарного масштабу і вимагає всебічного дослідження. Культура, у першу чергу література, стає тією знаковою метафорою, знаковим кодом, який відчиняє двері безкінечності людського пізнання, підносячи його на якісно новий рівень.

Професор Микола Зимомря заслуговує на широке визнання і пошану всього українського наукового і літературного світу, зокрема і за те, що він буквально відкрив вжинок Якова Гудемчука, Ольги Петик, Миколи Слабака, Олександри Шевелло, зумів виокремити краще зі спадщини Ярослава Грицьковяна, Остапа Лапського, Олександра Колянчука, Михайла Козака, власне, як лідерів української духовної еліти в Польщі. Цінними постають його науково-педагогічні здобутки. Назвати б бодай такі книжкові видання, які слід розглядати в найширшому в літературознавчому і ширше — у культурологічному контексті. Назвемо наступні позиції: «Августин Волошин» (1995), «Джерела вічної краси» (1996), «Німеччина та Україна: у нарисах взаємодії культур» (німецькою мовою, 1999), «Опанування літературного досвіду. Переємність традиції сприйняття творчості Тараса Шевченка» (2003), «Виміри духовних змагань» (польською мовою, 2006), «Долі в людях» (2006), «В колі перекладознавства та діалогу культур» (польською мовою, 2009), «Текст. Система. Поетика жанру» (2011), «Час і життя» (2012), «Контекст традиції та новаторства: науковий доробок Миколи Ткачука» (2015), «Візерунок життєвих стежин» (2018), «Іван Франко: проєкція у сучасність» (2020), «Розвіяний простір» (2020), «В чистому полі: причинки для німецько-українського діалогу культур» (2021)... Згадати б і такий факт: з його ініціативи 2016 року був заснований альманах «Франкова нива» і досі з'явилось шість ошатних томів. Окремим виданням побачила світ збірка поетичних творів Дмитра Павличка («Княгиня Європи», Дрезден, 2010) в німецькомовних перекладах Й. Грубера, І. Качанюк-Спех, І. Зимомрі та М. Зимомрі. Не оминемо численні іменні збірники, які упорядкував Микола Зимомря: «Голуба мандрівка» О. Рішаві (1979), «Ю. І. Гуца-Венелін і слов'янський світ» (1992), «Молитви серця» Ю. Боршоша-

Кум'ятського (1995), «Професор Іван Гранчак» (1997), «Благовісник праці» М. Мушинки (1998), «До тебе, Україно, піснею прийду» І. Трача (2000), «Дар служити науці» В. Задорожного (2001), «Кольорові сніги, або Листи діда Панаса Бездольного» П. Головчука (2003), «Спалені камені» А. Мойсієнка (2003), «Джерела інтерпретації» Ю. Борєва (2006), «Висоти вічних журавлів» О. Тимофієвої (2008), «Орнаменти слова» О. Астаф'єва (2011), «Необроблений смарагд» Н. Науменко (2013), «Життя зі словом» М. Ткачука (2014) та ін.

Наведені бібліографічні позиції однозначно свідчать про вагомий дослідницький доробок Миколи Зимомря як педагога й організатора діяльності вищої школи в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

Бех І. Д. Духовна особистість у контексті освітніх викликів // Рідна школа. — 2019. — № 1. — С. 3–7.

Котляр С., Григорук Д. Творчі індустрії: стратегія інноваційного розвитку // Педагогічна освіта: теорія і практика: збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка / Інститут педагогіки НАПН України. — 2019. — Вип. 26 (1). — С. 101–106.

Зимомря М., Якубовська М. Іван Франко: проєкція у сучасність. — Львів: Сполум, 2020. — 260 с.; Зимомря М., Шагала Л. Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі. — Дрогобич: Коло, 2012. — 122 с.

Естетизація навчально-виховного процесу в основній школі засобами мистецтва: метод. посіб. / за ред. Н. Є. Миропольської, О. А. Комаровської. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. — 160 с.

Королева Т. М., Ткачук М. П., Зимомря И. М. Ученый и его исследовательское поле: текст. Слово о Николае Зимомре // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. — № 23. — С. 3–21.

Кремень В. Г. Освіта у структурі цивілізаційних змін / В. Г. Кремень // Науковий вісник МДУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. — Миколаїв, 2011. — Вип. 1.33. — С. 6–8.

Grzesiak J. Struktura i skuteczność podręcznika szkolnego matematyki. — Kalisz, 1980. — 210 s.

Grzesiak J. Konstruowanie i dobó zadań matematycznych w klasach początkowych. — Koszalin, 1984. — 150 s.

Grzesiak J. Edukacja matematyczna dzieci z zastosowaniem z indywidualizowanego systemu zadań // Naczelnoje obuczzenie matematyki posredstwem celjesoobraznoy sistemi zadacz. — Kalisz; Grodno; Minsk, 1998. — 249 s.

Grzesiak, J. Podstawy teorii i metodyk i kształcenia praktycznego nauczycieli. — Kolin, 2010. — 180 s.

Zymomyra M., Dobryński I., Zymomyra I. Koncepcja pedagogiczna Kazimierza Denka — rola kultury estetycznej w zakresie turystyki krajoznawstwa // Innowacje i ewolucja w edukacji. Narzędzia pomiaru efektów kształcenia / pod red. Jana Grzesiaka. — Kalisz, 2016. — S. 33–46.

ВЧЕНИЙ-ГУМАНІСТ. ПАТРІОТ УКРАЇНИ (ДО ЮВІЛЕЮ ПРОФЕСОРА МИКОЛИ ЗИМОМРІ)

Нелля Ничкало

доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член (академік) НАПН України,
академік-секретар Відділення професійної освіти
і освіти дорослих НАПН України
e-mail: napn24@gmail.com
ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-5989-5684>

Істинне в устах народних звучить і так: на дружнє слово — дружня відповідь готова. У цьому сенсі міститься розгадка відрядного рішення з боку редакційної колегії авторитеного видання «Науковий вісник», власне, присвятити один з його випусків двом знаковим ювілярам, яким виповнюється 2021 року 75; це — професор Микола Зимомря (Україна) та професор Ян Гжесяк (Польща). Варто зауважити: обидва — активні члени редакційної колегії «Наукового вісник», з одного боку, і гідно репрезентують науку двох народів-сусідів — з іншого. Ні, недаремно Іван Франко стверджував у 1894 році: «У.. Слов'янщині немає двох таких народів, які із погляду політичного і духовного життя так зрослися між собою, такими численними узами були пов'язані... як поляки і українці». Звідси — наше схвалення стосовно підготовки спеціального випуску на пошану достойних ювілярів. Це видання, без сумніву, сприятиме інтеграції та зміцненню наукових зв'язків між педагогами двох сусідніх держав. Доцільно наголосити: воно постає логічним продовженням такого примітного збірника, як «Понад поділами. Спільні перспективи та прагнення в польсько-українському науковому співробітництві» / за редакцією: Лешек Павелскі та Марек Рембеж (Щецінек; Домброва Гурніча, 2021. — 574 с.).